

ezt a nekem-elígérkezett Édesemet, Tündérbabát, a műkincs-kirakatok palotás során végighaladva és megcélozva a Cukrászda édenét, ahova majd betévedünk, hogy kiszínezve viduljunk kivédhetetlen sakkhúzásomon a Mama ellen, aki nekem adja lányát és hozományul (ingyen) az ANGYALKÁNON-t, már szinte láttam és végigéltem-végigszemlélttem lelki szemeimmel, amint újdonsült anyósom betoppan, hogy megvizitálja leányát és megnézza, vajon szerény hajlékában az ifjú házaspár méltóképp helyezte el a főhelyre hozományát, az ANGYALKÁNON-t, a tizenkét képkeretecskét, ahogy ezek a gicces-édeskés, otthoneremtő semmisségek boldogságukra a falakról leragyognak; amikor – nos, amikor az előre látható (vagyis az előre nem látható) katasztrófa bekövetkezett Álmod Alkonyulatánál megkaptam a szokásos rúgást: *lórúgást* kaptam egy kéz, amely ismerősnek tűnt, kidörzsölte az álmod egy félszemből, ami mintha a magam félszeme lett volna: s lón pedig ez Kiűzetésem abból az álomból, amely Új Életkezdést jelentett volna...
mi jó is lett volna, új életet kezdeni abban a világban, amely álmaimban az én Szebbik-Jobbik Világom volt – – –¹

Ornamentárium

Valami-csudálatos-szép, szépséges-szép palotajárás (a fél város benne van).
Abban a képzőművészeti múzeum-palotában, amelyben barangolok, hosszúnadrágos, lakkcipellős, csipkegalléros kislurkó furakodik hozzám. A kislegényke (*Őcsi?!...*) oly közvetlenül, mintha régről ismerne. Sarkonforgó, gyorsbeszédű, hamar feltalálja magát.
Őcsi beszélgetni kezd. Pimaszul – de csak mintha folytatna valamit, csupán felveszi a mondottak fonálát. Született kotnyél. Hihetetlen érett, nem lehet több öt-hat évesnél, de úgy forgatja a szót, mintha tegnap érettségizett volna. Ilyesforma fordulatokkal, mint – „tudomásom szerint” – „abban a hiszemben” – „majd erre még visszatérek” – „Édesanyám rossz véleménye rólam” [Hogy minek tulajdonítható] – és így tovább.
Ez megüti a fülem.
Már miért volna Édesanyádnak rossz véleménye rólad? Ki a te Édesanyád?
Édesanya?! Mamumi? Itt jön.
Aki mintha megidézték volna, odaperdül és már itt is van. A „Mamumi”. Bámulatosan bámulnivaló, ellenállhatatlanul vonzó. Meghatározhatatlan korú, de ruganyos-fiatalos, magas: káprázatosan *JOLIE-LAIDE* [és ezen a hangsúly: hogy *JOLIE-LAIDE*] felsőajka pihés. Ordító-extrovertált, non-stop mosolygó, mosolyon-keresztül beszélő. Mindenkit ismerő, mindenkit-mindenkiről folyamatosan kérdezőgő, bizalmasan bizalmaskodó:

Hát hogy van Kernstock Károly? Gulácsy? Mednyánszky?
Tessék...?!
Mit csinál Barcsay Jenő?
Jenő bácsi? Fájlalja a hátát.
Mint mindig. Hát Egy Jóska? Van tőle néhány Balatoni Naplementém.
Tiszta sor, Mamumi mindenkivel, sülve-főve. Pusztimuszi alapon. Együtt sülték-főttek. Néhány barátját-barátnőjét is mindjárt bemutatja. Itt mindenki „művész” (ha nem csinálja, akkor „művészlélek”); mindenki mindenben „*offé*”.
Ide aztán jól behuppantam. Egyszeribe otthonos vagyok, otthon, a magam otthonában. A szoba hol barátságosan tág, hol kellemesen szűk; hol valóságos műterem, hol alig-szobányi, ágynyi-mosdónyi; de oly meghitt kuckó, hogy jóllehet majdnem-pince vagy legalábbis alagsori, de *kertre néz*
famiális rendetlenség faltól-falig
egymásra hányt rongyok, textíliák, lábtörlőrács, sárkaparó vas, lovaglócsizmák/csizma-húzó, vadásztrófeák, dobozok, albumok, tükörcserepek, Napoleon-szobor, dézsa, öntözőkanna, ez-az, hegyén-hátán
betoppan a baráti gondnokházmester, aki ezermester is, örömmel üdvözlöm, éppen kapóra jön. Panaszsom van. Az ablak melletti sarokban kiáll egy vastag cső, annak a vége. Az a nem-tudom-miféle cső forró levegőt fúj, de oly veszedelmes, hogy majd-

¹ Az olvasó lábjegyzete. és ha vannak álmon-túli álmok, abban az álomtúlvilágban, Nyájás Író Úr, frigyűk bizonnal teljesül”.

nem éget, még hozzá akkora erővel, mintha hőlégsugár-motor kipufogó vége volna. Nem tűzveszélyes? Itt minden gyúlékony.

Mióta van ez itt?

Fene se tudja. Rongyok alá temetve, ki tudja, mióta lappang.

El kell rámolni a cső útjából mindent. Nem jó, hogy így be van temetve.

Nem vettem észre, hogy fújta volna. Ezt a tüzes levegőt, amit most fúj, ne menjen közel. Nem fogja ez felgyújtani a házat? Itt minden csupa gyúlékony; szőnyeg, szalmazsák, pozdorja, műanyag, plastik bútor.

A levegő tüze? Csak azért, mert fújja? Hadd lám, mutassa.

Elrámolok a cső útjából, a ráhányt lábtörölt, mosogatórongyot, miegymást, aminek alá be volt temetve.

Látja?

Hümmög. Biztatom:

Maga csak tudja! Mi ez, honnan, miféle cső?

Nem tudom, nem hiszem. Nézegeti. Fogalmam sincs, honnan, micsoda.

Az ömlesztett rongytömeg alá beletúr (eldől a petróleumos kanna, a Napoleon-szobor veledől). Felfedez valamit, ágy- és asztalterítők, rongypizsama-rakások alatt: ez a valami sokkal jobban érdekli, mint a tűzveszély.

Hát ez meg?! Kié?

A villanyírógép? Az enyém volt, amíg jó volt, én jól voltam és azon írtam.

Mi a baja?

Kinek? Nekem?

A villanyírógépnek.

Kicsorbult.

Mije?

Minden billentyűje. Csupa bütyök.

Ledobja róla a csiricsaré rongyvakást, hosszan nézi. Valósággal ölelgeti-ajnározza a tekintetével. Látja, hogy nem akármilyen: IBM COMPOSER. Ejha! Múzeumi darab.

Odavaló. Itt csak a helyet foglalja.

Tudja, hogy valaha magam is ezekkel foglalkoztam?

Írógépes volt?

Ilyeneket adtam-vettem, javítottam, amikor még nyílt üzletem volt.

Nyílt üzlete?

Nem győzöm csodálni. Hogy mi minden nem volt, amikor még volt valami: ez a mi gondnokházmester-ezermesterünk!

Mire kimondanám, ő már sehol. A színváltozás észrevétlen. Átcsördítéssel? Áttúnéssel? – de még minekelőtte áttúnhettem volna, egy még csudálatosabb ORNAMENTÁRIUMBAN találok magam

[a város? Szőröstül-bőröstül. Benne van]

háromfelől oroszlános főlépcső, porfirium-fokok; a kelta fonatos korlát labradorit

az edikulás portikusz aranyvéset-felírása [– mi ez? MORTUÁRIUM? MORTIFIKATÓRIUM? MENSTRUÁRIUM? MASZTURBATÓRIUM? – ahogy veszszük (nem világos)]

jut eszembe, édes-egy feleségemmel, Piroskámmal amikor. A Rendezőségen adtak nekünk pénzt is, de milyet? Horvát? Talán horvát itt a pénz, a helyieknek; de az is lehet, hogy szlovén. Nem ismerjük a montenegrói monétát

minthogy „vendégek” vagyunk (valamiféle idedelegált díszvendégek), ha méltatlanokdni ildomtalannak találnám is, nem győzök álmélnodni, hogy delegátusi minőségben nekünk mégis, a festmények, a szobrok tárlóit járva, az aranykazettás boltívek alatt a látottakért-lelátogatottakért fizetni kell. Nem tévedés ez?

A magas, fehérbarkós, libériás múzeumőr nekem ne kezdje mondani, mennyit kell leszűmni, ne csóválja varkocsos parókáját azon a férges fején; de – kutyaszorítóban vagyunk. Odasúgja, mennyit kell fizetni. Egész napra szóló hetijegy-belépő. Kilencvenkilenc zrrrmityi.

Zrrrmityi?

Kilencvenkilenc. A világ legtermészetesebb hangján, a világ legtermészetesebb dolga: neki. Zrrrmityi. Zsebemből előkotorom, tenyeremen amennyi van: van néhány selyempapír vékony aranyérmecske, a színéről ítélve tán ez az, ami a legtöbbet ér. Kiderül, hogy ez a zrrrmityi századrésze, a *picula* vagy *pitykegaras*. Amilyen vékonypénzű, ez a pénz a gyürkélésben összenyomódik, megpenderedik: ki kell simítani. A paszmányos múzeumőr elveszi, számolja

még mindig semmi. Ötvenöt, ötvenhat, ötvenhét. Kevés a másik zsebemből is előhúzó, ami van. Parányi érmék, de sokkal többet érnek; az is, mind, ezüst és arany.

Kevés.

Még mindig kevés?

Odaszólok Piroskámnak: nálad nincs valamennyi ebből az istenverte idegen pénzből?

De igen, neki is van, hozza is már. Egyszer csak kilencvenkilenc – elegendő. Az ór szalutál: szélesre tárt mozdulattal körülmutat. Szabad a járás, mehetünk. Nézelődünk, bámuldozunk. CROMWELL BIBIRCSÓKJA, ezerszeres nagyításban. A Habokból Születő APHRODITE KÖLDÖKE, pároszi márvány. A Gloriette, amint Schönbrunnból, Versailles-be viszik, heliogravűr. Napoleon Wagram előtt és Wagram után (életnagyságú – ormolü-bronz)...

Az ám: előmbe vágódik egy kis alacsony, boglyasfejú. A mellén a Szümpozion plasztik emblémája. Neve, rangja. M. A. MRRRZTYIGLOGLU, SZKRTR ALIBEZNYEM SZKRTARIAT. Megkérné az író urat, írjon be a Testület Emlékkönyvébe. Most mindjárt? Sajnos, mindjárt. Most vagyok először a NAGY ORNAMENTÁRIUMBAN. Még nem láttam semmit. Lesz alkalom. Majd utána. Fontos? Nagyon fontos.

Halaszthatatlan.

[Megütődve. (Felvont szemöldökkel). De megadom magam].

Óhatatlanul meg-megtorpanok a kiállított nagyszerűségeknel, hol egy krizoprász görög istennőalak, hol egy diorit szárnyas kamelopárd állít meg, itt egy háromfejű márvány cerberus a három fejével háromfele ugat, amott egy színarany Avalokitesvára ficamos mozdulat-klónusza bilincsel magához. A kis titkárociska meg cikázva rohan erre-arra, előre a tömegben, törtetnék utána, majdnem elveszítem

valahára, valahogyan utolérem; és a nagy üvegkupalás Pálmateremben, a *Belle Époque* aranygarnitúráin pihenő látogatók bémész tömegén keresztülfurakodva faggatóra fogom – ahogy épp valamilyen könyvtárterem felé tartunk [onnan gondolom, hogy libériás könyv-szolgák bőrkötéses csilléken most gurítják be a mázsás föliánsokat]

Beirmi? Mi legyen? Kör-üdvözlés? Dedikáció? Milyen nyelven akarja? *Ai miei carissimi amici? Toute en amitié?* Vagy Őfelségének: *Euere Durchleucht? Vase Velicesesztvo?* (történetesen, ha Szlovénia koroljevsztvo). Akkor veszem észre, hogy mellénk kanyarodik a Karneváli Lovas-vonat-autóbusz, de: csak rövid időre áll meg, alig nyitja ki a tolóajtóját, máris csukná befele

kétségbeesve keresem feleségemet, Piroskám! Piroska! Gyere hamar! Felszállni!

A Lóvontatású Vonatautóbusz nem vár, elindul. Rémulten szaladunk utána mindahányan, integetünk, álljon meg, álljon meg! Felvesz? Nem vesz fel? Nem tudni. Rajta vagyunk? Talán. De ha nem is voltunk rajta, a fő, hogy megérkezünk

a történelmi városka főutcája parkosított végén leszállunk: itt lesz a Karnevál

Karnevál? Az is? Mikor? Majd. Késő este. Akkor látom, hogy a dokkoknál, a pagonyosított eszplanád rakparti végén valamiféle gálya érkezik, görgőin lassan gurul a színpadi vitorlázata – ezek szerint a háttérfaleti áltárvlat vonalánál valami folyónak/tópartnak kell lennie. Akkor helyben vagyunk. Újra körülvesz ugyanaz az ismerős édes-kedves társaság. Akinek a felső ajka oly puhán pelyhedzik: Mamumi. A kora ellenére fiatalos Mamuminak az őshajszálás hajtincsei megcsiklandoznak, ahogy a fülebe sugdosom:

Nem szeretne még egy ilyen okoskát, amilyen ez a kis lurkó, de ezúttal tölem...?!

Mamumi, amilyen dévaj – hogysisne! – hamiskás mosollyal mutat fityiszt.

Selyma Mamumi, amilyen frivol: sokat sejtetően fogadja udvarlástomat [sokat *sejtető-en*: a süldőlánnya az ágyon. Velejár]. Messziről Piroskám figyel előzékenyen: tudja, hogy bohókás széptevés az egész.

Utána terült-terülj-asztalkám: a mákosrétes porcukra-hullajtó, a meggyesrétes sütő forró, a diós omlós-vanília. Mamumi [fehérkesztyűs] kacér ujjakkal a számba tömné:

Melyiket akarja?

Egyiket se. Ne még: tele van a szám.

Piroskám már messze jár: felderíti a látnivalókat. Márványcsodák, egymásba fonódó csigalépcsők, Bourbon-liliomok, pártázatok-masciculik. Felig (lábazattól-vállazatig) – csupa-freskó falsíkok és elrepülőben, angyalpopsik a kolostorboltozaton

mennék utána – de hol, hol a feljáró? Felkapaszkodnom? A korlátan átvetnem magam? Végre rálelek a rejtett rámpára (akár a Giraldában, felkaptató málhás öszvér alá csinálódott); Piroskám! Szaladok utána, megfogom. Találgatjuk: vajon hol az étellift? Hol hozzák és kicsodák? Akik ahol ni, osztogatják, magasra tartott tálcákon viszik. Akkor veszem észre, hogy idevilágít: bűg már, amott az üvegajtó s amögött, fel-le, jár a lift. Megáll. Ajtótáruulás.

Jön özönével, tálcákon a tortáliom. Mamumi [fehérkesztyűs] keze könyökön ragad:
Hát Nádler Róbert, él-e, festeget még?
Akvarellista, jó barátom. Hogyne élne, még festeget.
Régről?
Gyerekkora óta. Egyik lába hatujjú, a másik rövidebb és ezért ortopéd cipőben jár.
Aranykezü mester!
Az hát. [Aranycombú, mint Püthagorász – gondolom]
És Buchsbaum bácsi? És Kenéz Simon, a bankár? Hát az Ignotus család, a Véghelyiek, a Viktor meg a fia, Péter?
Azok is.
A két Szervánszky-fiú? Az egyik kommunista és katolikus; de vajon kommunista még?
Zeng a zene, idezsong Budapest. A sarokban az egyik forgatag már táncol. [„A kerthelyiségben sramli szől / és ott lehet csak baszni jól”. Senkise mondja, mindenki gondolja.]
A cukrásztömlő habos-tölcsérésén ömlik-özönlik az emlék. A Szümpozion tárgya: eldönteni, mi a helyes írásmód, MaCedónia vagy MaKedónia. Érdeklődnek, min dolgozom.
Öcsi is, a kis okos (akit az imént, Mamumi fülehallatára „lelurkóztam”. Ő is: szörnyen szeretné tudni. Közelfurakodik és szemtelenül firtatja.
Min tetszik dolgozni...?!
Hogy én, hogy min?! Ó – egy *history-fiction* forma fiktív történelmen.
Az mi?
Az az, hogy. Fogom magam és nagyot csűrök-csavarok rajta. Mintha úgy lett volna, ahogy nem volt.
Vagyis hát...?!
Egy regényesített, regényfolyam formátumú Könyvalkotáson.
Könyvalkotáson...?!
Leesik az álluk.
Körkép? Panodioráma?
Is-is. Mi lett volna, hogyha a Waterloo-i ütközetet Napoleon nyeri meg? Bücher a rossz oldal felől, késve érkezik, az angolok franciának nézik őket és a felmentő sereget tűz alá veszik. A megszegyenült Koalíció előnytelen/szerencsétlen békére kényszerült.
Az *Empereur* kegyesen bekebelezi Itáliát, Lengyelországot és Ausztriát. A poroszok panaszkodnak, hogy egyre kevesebb gyerek beszél németül. Ahogy eddig, továbbra is francia a diplomácia nyelve; aki számít, minden magára valamit adó pantallós ember franciául beszél; Tunisztól-Algirtól-Egyiptomtól fel, Erdélytől-Havasalföldtől fel, fel a Balti Államokig, dánok, norvégok, svédok, izlandiak. Mindenki. Európa-szerte a köznyelv a francia.
Öcsi a lakkcipellőben lábujjhegyre pipiskedve hallgatja.
Mindenki. Síri csendben. „Könyvalkotás”.
Pisszegés. Szisszentés. [„*Idesüss*”]
Együtt-tartás: figyelem-fegyelem.
Különös regény lesz. És mekkorára tervezi a Mester?
„Tervezem”? Nem tervezem: már megvan. Francia-Európáról szól, ahol minden parasztlegény *poilu* - örömkatona. *La Grande Armée!*
És a Kődös Albion?
Nincs többé.

Leírhatatlan

Mit értsünk azon, hogy leírhatatlan? Mikor igazán le-nem-írható, mert megbénul az elme, az írói rutin, a szólelemény, a rátalálás – a minden?

Álmomban jött oda hozzám, de olyan soha-nem-látott volt, hogy egész életemben őt láttam. Fedélzeti nyugágyakban hevertünk jó néhányan, jól hanyattvetve magunkat és se nem sokan, se nem kevesen: jó néhányan. Miféle hajó melyik fedélzetén és miért? Mindenki tudta, én is. Jól elvontunk (nem mondhatom, hogy a plédek alatt, mert nem voltak skótmintás plédek, se rajtunk, se alattunk: ne hamisítsuk az álmat skót mintával, mondom, hogy leírhatatlan)

ki volt, mi volt, miért jött oda, ha eddig soha? Lehetetlen megismerkedni, aki úgy volt Mindig-az-Enyém, hogy most is, mintha először ragyogott és fényesedett volna fel, fölöttem, ahogy odajött, szemközt a Nappal